

Широкомасштабна збройна агресія РФ проти України. Гібридні методи війни

анотований бібліографічний список
2025. – Вип. 28 (1 – 10 жовтня). – 49 с.
(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

Зміст

Статті зі ЗМІ.....	1
Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....	45

Статті зі ЗМІ

1. **Бережна Д. Північна Корея намагалася зупинити війну в Україні: головні заяви Путіна на Валдаї** [Електронний ресурс] / Дар'я Бережна // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 2 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про виступ російського лідера на пленарній сесії XXII засідання Міжнародного дискусійного клубу "Валдай", темою якого став "Поліцентричний світ: інструкція із застосування". В. Путін повідомив нові подробиці про початок війни в Україні; за його словами, причиною бойових дій стало "наближення НАТО до кордонів Росії" і саме Європа винна в тому, що вогонь досі не вдалося припинити. Російський президент заявив, що низка країн "відмовляється займати чийсь бік", а прагнуть реально допомогти у встановленні "справедливого миру" і він їм вдячний. До його списку потрапили Китай, Індія, РБ і Північна Корея, "друзі в ісламському світі", "африканські та латиноамериканські країни". Також він зазначив, що РФ уважно стежить за мілітаризацією Європи, яка набирає силу, і пообіцяв, що відповідь Кремля на можливу загрозу не змусить себе чекати. Текст: <https://focus.ua/uk/world/726957-zayavi-putina-na-valdaji-viyna-v-ukrajini-trivaye-cherez-yevropu-ostanni-novini>*

2. **Бережна Д. Таджикистан проігнорував ордер МКС і не заарештував Путіна (фото)** [Електронний ресурс] / Дар'я Бережна // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 9 жовт. — Електрон. дані. *Як повідомило "Радіо Свобода", В. Путін 08.10.2025 прибув до Душанбе — це його перший візит до*

Таджикистану з 2022 р. Вказано, що країна є членом Міжнародного кримінального суду (МКС) і, згідно з міжнародними зобов'язаннями, мала б заарештувати російського лідера згідно з чинним ордером на його арешт, але влада Таджикистану рішення МКС проігнорувала. Римським статутром передбачено, що якщо держава-учасниця не виконує зобов'язань за проханням про співпрацю, МКС може передати це питання до Асамблеї держав-учасниць і Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй (ООН) про подальші дії, і більше нічого не загрожує. Зазначено, що за підсумками переговорів очікується підписання низки документів, спрямованих на подальше зміцнення стратегічного партнерства між Таджикистаном і РФ, а також на розширення взаємодії в межах Співдружності Незалежних Держав (СНД) і формату "Центральна Азія — Росія". Текст: <https://focus.ua/uk/politics/727855-tadzhikistan-proignoruvav-order-mks-i-ne-zaareshtuvav-putina-foto>

3. **Бурдейна О. Рекордні втрати та атаки дронів: у РФ не працює майже 40 % потужностей НПЗ, — росЗМІ** [Електронний ресурс] / Олена Бурдейна // Focus.ua : [вебсайт]. — 2025. — 1 жовт. — Електрон. дані. За повідомленням "The Moscow Times", українські безпілотики масовано атакували російські НПЗ із серпня по вересень 2025 р. Під ударом опинилось близько 20 заводів, внаслідок чого у вересні на 38 % упали можливості первинної переробки нафти, на 18 % — виробництво бензину та дизельного пального. При цьому падіння виробництва палива трикратне, у порівнянні з серпнем, коли фіксували погіршення на 6 %. У вересні зафіксовано новий рекорд — максимальне падіння потужностей НПЗ з 2022 і 2020 рр. Розглянуто причини зупинки виробництва, 70 % із них — це наслідок ударів українських дронів. Вказано, що дефіцит пального на російському ринку досягнув позначки 20 % від потреби, а заводи не виробили 1 млн тонн бензину. Дефіцит охопив 20 регіонів РФ, а найбільше вдарив по Криму та Далекому Сходу, де продають не більше 30 л на авто. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/726652-udari-po-rf-ne-pracyuye-38-rosiyskih-npz-detali>

4. **Бурдейна О. РФ атакуватиме країни НАТО та звинуватить Україну: які регіони під загрозою** [Електронний ресурс] / Олена Бурдейна // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 1 жовт. — Електрон. дані. Згідно зі звітом Інституту вивчення війни (ISW), Москва розповсюдила інформацію про начебто намір Києва посилити антиросійські настрої у Польщі та Європі. Зауважено, що насправді це "необґрунтовані звинувачення" та "дезінформаційна кампанія", яка має на меті приховати плани російської влади: у такий спосіб Кремль намагається уникнути відповідальності за майбутні дії. "Фокус" зібрав інформацію про країни, які перебувають під загрозою з боку РФ. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/726638-provokaciji-rf-kreml-natyaknuv-na-vtorgnennyya-u-polshchu-detali>

5. **В Україні за час повномасштабної війни зруйновані та пошкоджені 1599 об'єктів культурної спадщини** [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 2 жовт. – Електрон. дані. За повідомленням Міністерства культури та стратегічних комунікацій (МКСК), в Україні станом на 25.09.2025 внаслідок повномасштабної російської агресії зруйновані або пошкоджені 1599 пам'яток культурної спадщини та 2415 об'єктів культурної інфраструктури. Серед пошкоджених об'єктів культурної спадщини 149 мають статус національного значення, 1300 — місцевого, щойно виявлених - 150. Пошкодження зафіксували у 18 областях та Києві. Найбільших руйнувань зазнали пам'ятки культури у Харківській (341), Херсонській (293), Одеській (182), Донецькій (173) областях, у Києві та Київській області (154). У МКСК нагадали, що майже вся територія Луганської області та значні частини територій Запорізької, Донецької і Херсонської областей досі захоплені російськими загарбниками. У відомстві зауважили, що це унеможлиблює обрахунок точної кількості пошкоджених закладів культури. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4042761-v-ukraini-za-cas-povnomasstabnoi-vijni-zrujnovani-ta-poskodzeni-1599-obektiv-kulturnoi-spadsini.html>

6. **Вишне夫ська Т. Активна "фаза 0": Росія прискорює підготовку до війни з НАТО, — ISW** [Електронний ресурс] / Тетяна Вишне夫ська // Focus.ua : [вебсайт]. — 2025. — 7 жовт. — Електрон. дані. *Як повідомили в американському Інституті вивчення війни (ISW), Кремль проводить узгоджену підготовку в межах етапу створення фізичних і психологічних умов для військових надзвичайних ситуацій. Вказано, що за останні роки країна-агресорка здійснила різноманітні відкриті та приховані атаки проти членів НАТО, зокрема диверсії, підпали, кібератаки та глушіння зв'язку й GPS. За оцінкою аналітиків, це свідчить про вступ у "фазу 0" — перший етап підготовки до переходу на вищий рівень війни, наприклад прямого конфлікту з Альянсом. Однак поки залишається незрозумілим, чи вже ухвалив рішення про таку війну Кремль і в які терміни вона може розпочатись. Однак усі ці зусилля — лише частина ширшої кампанії РФ, покликаної змусити її опонентів ухвалювати вигідні Кремлю політичні рішення. Зазначено, що росіяни хочуть вплинути на погляди власного населення, звинувачуючи у відповідальності за атаки або їх загрозу Захід. Таким чином Москва створює умови, які в майбутньому дозволять їй виправдати свою агресію проти НАТО та мобілізувати громадську підтримку.* Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/727482-viyna-rosiji-z-nato-kreml-vstupiv-u-fazu-0-pidgotovki-do-maybutnogo-konfliktu>

7. **Відповідальність за злочин агресії має сягати найвищих керівників рф - Руслан Кравченко** [Електронний ресурс] // Суд.-юрид. газ. — 2025. — 6 жовт. — Електрон. дані. *Подано інформацію Генерального прокурора України Руслана Кравченка про робочі візити до Лондона та Гааги, де досягнуті конкретні домовленості щодо підтримки України міжнародними партнерами. Зокрема Р. Кравченко відзначив, що в центрі уваги були питання робота Спеціального трибуналу щодо злочину агресії проти України, та наголосив, що наразі головне завдання - надати Трибуналу беззаперечні докази для початку розслідування і подальшого притягнення винних до відповідальності. Також у ході візитів обговорені питання екстрадиції;*

кримінального переслідування і конфіскації російських активів у Європі для підтримки України; протидії спробам Росії обійти санкції. Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/342901-otvetstvennost-za-prestuplenie-agressii-dolzhna-dostigat-vyssikh-rukovoditeley-rf-ruslan-kravchenko>

8. **Гірак Г. Смітєвий колапс: Росія потопає у відходах і планує їх вивозити в Україну** [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 9 жовт. — Електрон. дані. Наведено інформацію Служби зовнішньої розвідки (СЗР) України про критичну ситуацію в РФ із утилізацією твердих побутових відходів: щонайменше 30 регіонам бракує відповідних полігонів. Своєю чергою Центр протидії дезінформації (ЦПД) заявив про погіршення ситуації з вивезенням побутових відходів на тимчасово окупованих територіях (ТОТ) України, де економічний занепад, зруйнована інфраструктура, комунальний колапс, екологічна криза, байдужість до населення стали вітриною «руського мира». У ЦПД акцентували, що пропагандистський наратив про «відновлення» та «процвітання» під окупаційною владою не має нічого спільного з гуманітарною катастрофою на ТОТ через агресію РФ. Як повідомили в Центрі національного спротиву (ЦНС), російський уряд опублікував постанову про субсидування закупівель і постачання спеціалізованої техніки й обладнання для сміттєзвалищ на ТОТ Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей. Це свідчить про те, що загарбники хочуть перетворити захоплені українські землі на сміттєзвалища для російських відходів. Донецький регіон уже перетворено на місце для скидання відходів із Ростовської області. Екологи підрахували, що збитки докільню та екосистемам України, завдані від початку повномасштабного вторгнення РФ, за попередніми підрахунками вже сягнули понад 2 трлн грн. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4822315-smittievyyi-kolaps-rosiia-potopaie-u-vidkhodakh-i-planuie-yikh-vyvozyty-v-ukrainu>

9. **Гірак Г. У Чехії на виборах переміг одіозний Бабіш: чи стане він другим Орбаном** [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net

: [вебсайт]. – 2025. – 6 жовт. — Електрон. дані. *Розглянуто, як може вплинути на зовнішню політику Чехії перемога на парламентських виборах опозиційного руху «ANO» на чолі з відомим популістом, євроскептиком, мільярдером та экс-прем'єром (2017 - 2021 рр.) А. Бабішем. Вказано, що ця перемога не гарантує йому посаду прем'єра. Адже в Чехії рішення про те, хто має формувати уряд, ухвалює Президент. А П. Павел поки не доручив партії «ANO» формувати уряд, але нагадав, що вважає пріоритетами прозахідний курс країни та збереження членства в Європейському Союзі (ЄС) і НАТО. За словами експертів, рух «ANO» не займає відкритих проросійських, антиукраїнських та антиєвропейських позицій. Разом із тим, у своїй діяльності він експлуатує ідеї негативних наслідків європейських санкцій проти РФ для економіки Чехії, необхідності зменшення витрат на допомогу Україні та направлення цих коштів на поліпшення рівня життя власного населення, а також - проведення більш незалежної політики від ЄС. У програмі партії «ANO» є лише дві згадки щодо України та війни: про те, що рух виступає за дипломатичне вирішення війни в Україні, а також, що Бабіш захищатиме Чехію від потенційних контрабандистів та організованої злочинності, якщо війна в Україні колись закінчиться. Про РФ там немає жодної згадки.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4821478-u-chekhii-na-vyborakh-peremih-odiozny-babish-chy-stane-vin-druhym-orbanom>

10. **Голова Верховної Ради України зустрівся з делегацією лідерів християнських Церков Нордичних країн** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 3 жовт. [№ 446]. – Електрон. дані. *Подано інформацію про зустріч Голови Верховної Ради України (ВР України) Руслана Стефанчука з делегацією лідерів християнських Церков Нордичних країн, які перебувають в Україні на запрошення Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Епіфанія. Р. Стефанчук наголосив на вдячності України за послідовну підтримку, яку наша держава отримує від північних країн Європи у відстоюванні миру, відновленні територіальної цілісності та реалізації*

євроатлантичного курсу. Він відзначив важливу роль Церков, які допомагають українським біженцям і реалізують гуманітарні програми. Окремо під час зустрічі йшлося про спільні виклики. Голова ВР України наголосив, що РФ намагається використовувати релігійні інституції для виправдання своєї агресії, проте Україна цьому рішуче протистойть і ніколи не дозволить прикривати війною авторитет Церкви. Він підкреслив, що релігійна свобода є фундаментальним досягненням української державності, і Україна її захищає. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/387311>

11. **ГУР оприлюднило дані про 178 цінностей, викрадених росіянами на захоплених територіях України** [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 8 жовт. – Електрон. дані. Зазначено, що Головне управління розвідки Міністерства оборони України (ГУР МО України) оприлюднило дані про 178 цінностей, викрадених росіянами на тимчасово захоплених територіях (ТОТ). Дані оприлюднені в розділі “Викрадена спадщина” на порталі “War&Sanctions”. Так, росіяни викрали понад 140 артефактів під час незаконних археологічних розкопок у Криму — на об’єктах “Південне передмістя Херсонеса Таврійського”, городище Кадиківське (римський табір) та пам’ятці візантійської архітектури “Церква Іоанна Предтечі”. Також загарбники вивезли 37 експонатів із Національного історико-археологічного музею “Кам’яна Могила” до музею “Херсонес Таврійський” під виглядом “тимчасової виставки” “Духовний світ предків у петрогліфах Кам’яної Могили” у 2023 р. Як наголосили в ГУР, привласнюючи українську культуру та історію, РФ намагається стерти українську національну ідентичність, легалізувати агресію та окупацію. Документування злочинів — перший крок на шляху до встановлення справедливості та притягнення до відповідальності всіх причетних. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4044970-gur-opriludnilo-dani-pro-178-cinnostej-vikradenih-rosianami-na-zahoplenih-teritoriah-ukraini.html>

12. **Естонія передасть Україні понад 150 бойових роботів THeMIS: деталі** [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2025. – 7 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про передачу Україні естонською компанією «Milrem Robotics» у партнерстві з Нідерландами понад 150 наземних роботизованих комплексів «THeMIS». Вказано, що значну частину машин зберуть спільно з нідерландською компанією «VDL Defentec» на спеціальній лінії кінцевого складання на заводі в Борні. Компанія також проведе навчання українських операторів та персоналу для ефективного використання роботів у бойових умовах. Зазначено, що «THeMIS» — це безпілотна транспортна платформа, призначена для підтримки піхоти на передовій, розвідки, бойових завдань та евакуації поранених із поля бою та здатна стріляти звичайними кулеметними або ракетними боєприпасами.* Текст : <https://wz.lviv.ua/news/540487-estoniia-peredast-ukraini-ponad-150-boiovykh-robotiv-themis-detali>

13. **Здоровило Т. ГУР оприлюднило дані про понад 170 українських культурних цінностей викрадених росіянами** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 8 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про оприлюднену у розділі "Викрадена спадщина" на сайті War&Sanctions інформацію Головного управління розвідки (ГУР) про 178 культурних цінностей, які російські агресори привласнили собі на тимчасово окупованих територіях (ТОТ), зокрема з музею "Кам'яна Могила". Зазначено, що французька громадська організація "Pour l'Ukraine, pour leur liberté et la nôtre!" ("За Україну, за їхню та нашу свободу!") створила петицію з вимогами позбавити Росію членства у Міжнародній раді музеїв (ICOM), акцентуючи, що членство установ та осіб, які знищують, розграбовують та фальсифікують культурну спадщину, порушує принципи діяльності ICOM.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191632/>

14. **Здоровило Т. Зеленський про загрозу третьої світової, розвідку США й застосування ракет "Фламінго" та "Нептун"** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 9 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про зустріч Президента України Володимира Зеленського з*

журналістами. Глава держави зауважив, що політика російського президента В. Путіна, який хоче продемонструвати хоч якісь "успіхи" у війні з Україною, підвищує ризик глобального конфлікту, а тому необхідно примусити Путіна до переговорів, оскільки це може його зупинити і зменшити ризики розширення військових дій. Також В. Зеленський підтвердив застосування крилатих ракет "Фламінго" для ударів по об'єктах російських загарбників і заявив, що американська розвідка допомагає Україні не лише у відбитті російських повітряних атак, а й у викритті високопосадовців, які мають зв'язки з РФ. Президент України зазначив, що Україна активно працює над посиленням захисту енергооб'єктів, хоча систем протиповітряної оборони все ще бракує, та наголосив, що кількість перехоплювачів поступово зростає, однак потрібно збільшити і кількість систем запуску. Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191641/>

15. **Знає І. «Нептун» та «Фламінго» використовують у парі – Зеленський** [Електронний ресурс] / Ірина Знає // Дзеркало тижня. – 2025. – 9 жовт. — Електрон. дані. Йдеться про застосування українських крилатих ракет «Фламінго» у поєднанні з протикорабельними «Нептун» — про це заявив Президент України Володимир Зеленський. Німецьке видання «Welt» припустило, що «Фламінго» вже використовували під час удару по об'єкту ФСБ у північній частині окупованого Криму: під час однієї операції випустили три ракети, дві з яких досягли цілі (одна влучила за ~100 м). Хоча точність виглядає невисокою, великі пробиття (кратери до 15 м) свідчать про велику бойову потужність — неточність частково компенсується важкою бойовою частиною. Також приділено увагу можливим причинам «затишшя» після презентації ракети (накопичення запасів, оптимізація комплексу або проблеми виробництва через удари), а також розглянуто варіант комбінування «Фламінго» з точнішими американськими «Tomahawk». Вказано технічні характеристики «Фламінго» (бойова частина ≈1150 кг, дальність понад 3000 км, захист від РЕБ) та згадано оприлюднені відео її випробувань.

Текст: <https://zn.ua/ukr/war/neptun-ta-flaminho-vikoristovujut-u-pari-zelenskij.html>

16. **Іванна Климпуш-Цинцадзе: Угорщина Орбана зараз блокує не лише рух України до ЄС, але й можливість Євросоюзу захищатися** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 жовт. [№ 445]. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань інтеграції України до ЄС взяла участь у Варшавському безпековому форумі. Вона виступила у дискусії “Незавершений ЄС: наступний розділ розширення”, де обговорювали проблеми та виклики розширення Європейського Союзу (ЄС). І. Климпуш-Цинцадзе нагадала учасникам форуму, що Україна щодня і щоночі переживає жахи російського терору. Вона зауважила, що війна РФ проти України є також війною проти усієї Європи. Водночас, нагальність моменту і рішучих дій з боку партнерів, за словами голови Комітету, на жаль, втрачена. Політикиня переконана, що відкриття перемовин із ЄС зараз критично необхідне не лише для підтримки українського суспільства, але і як гарантія того, що реформи та демократичні перетворення будуть незворотніми. За її словами, Угорщина Орбана зараз блокує не лише рух України до ЄС, але й можливість Євросоюзу захищатися, бо також накладає вето на Європейський фонд миру. Народна депутатка додала, що з Україною Європейський Союз стане сильнішим, бо Україна може принести в ЄС безпеку, креативність, промислову потужність.* Текст:

<https://www.golos.com.ua/article/387266>

17. **Катишев К. В енергетиці Росії системний провал – ЦПД** [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 2 жовт. — Електрон. дані. *Наведено коментарі керівника Центру протидії дезінформації (ЦПД) РНБО Андрія Коваленка про критичний стан енергетичного сектора РФ, який стикається з системним провалом і дефіцитом потужностей, що вже досяг 25 ГВт. За його словами, російська влада не здійснює інвестицій у власні ТЕС і ГРЕС і втрачає резерви через*

санкції та старіння обладнання. Водночас «Росатом» будує атомні блоки в Ефіопії та Буркіна-Фасо: ці проєкти завідомо не окупляться, тоді як російські міста підводять до блекаутів. Керівник ЦПД зазначив, що Центральні райони РФ, Сибір, Далекий Схід – скрізь відчувається енергетичний голод, і це без вибитих Україною потужностей. План уберегти Москву – зараз основний для Путіна, тож заради цього він готовий пожертвувати всіма регіонами, – резюмував А. Коваленко. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4820567-v-enerhetytsi-rosii-systemnyi-proval-tspd>

18. **Катишев К. Генштаб змінив найменування напрямків на фронті** [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 8 жовт. — Електрон. дані. *Як повідомив Генеральний штаб Збройних сил України (ЗСУ), у зв'язку з переходом ЗСУ на корпусну структуру, а також з урахуванням змін оперативної обстановки змінюються найменування деяких напрямків у східній операційній зоні. Замість Сіверського, Новопавлівського та Торецького напрямків з'явилися Слов'янський, Олександрівський і Костянтинівський.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4822079-henshtab-zminyv-naimenuvannia-napriamkiv-na-fronti>

19. **Катишев К. Уражено шість скупчень росіян – Генштаб** [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 4 жовт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на ранок 1319-ої доби широкомасштабної збройної агресії РФ проти України. Зазначено, що за минулу, 1318-ту, добу на фронті зафіксовано 159 бойових зіткнень, із них 56 – на Покровському напрямку. Авіація, ракетні війська й артилерія Сил оборони уразили шість районів зосередження особового складу, озброєння та військової техніки, чотири артилерійські засоби та пункт управління росіян.* Текст:

<https://ua.korrespondent.net/ukraine/4820982-urazhenno-shist-skupchen-rosiiian-henshtab>

20. **Качуровська О. США допоможуть Україні бити вглиб РФ – ЗМІ** [Електронний ресурс] / Олена Качуровська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 2 жовт. — Електрон. дані. *Як повідомило видання «The Wall Street Journal», США нададуть Україні розвідувальні дані для ракетних ударів великої дальності по енергетичній інфраструктурі РФ: Президент Д. Трамп підписав дозвіл розвідувальним службам і Пентагону допомагати Києву з ударами. Вказано, що офіційні особи США просять союзників по НАТО надати аналогічну підтримку. Видання пише, що розширений обмін розвідувальними даними з Києвом є останньою ознакою того, що Д. Трамп поглиблює підтримку України, оскільки його зусилля щодо просування мирних переговорів зайшли в глухий кут. Також розглядається можливість постачання Києву потужної зброї (крилатих ракет «Tomahawk» (дія ~2400 км) і «Barracuda» (~800 км)), для ураження цілей на території РФ.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4820291-ssha-dopomozhut-ukraini-byty-vhlyb-rf-zmi>

21. **Китай надає росії супутникові дані для ударів по Україні: деталі від розвідки** [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2025. – 4 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що Українська Служба зовнішньої розвідки (СЗР України) зафіксувала факти надання Китаєм РФ даних супутникової розвідки для завдання ракетних ударів по Україні, зокрема, по об'єктах іноземних інвесторів. Вказано, що у спецслужбі наразі відмовилися розкрити більше деталей про об'єкти на території України, які були уражені за допомогою даних китайської супутникової розвідки. Проте, українські та іноземні експерти неодноразово заявляли про те, що Китай допомагає РФ вбивати українців. Пекін не постачає зброю безпосередньо, однак активно забезпечує агресора продукцією подвійного призначення — «frv»-дрони, які стали зброєю сучасної війни.* Текст : <https://wz.lviv.ua/news/540303-kytai-nadaie-rosii-suputnykovi-dani-dlia-udariv-po-ukraini-detali-vid-rozvidky>

22. **Ковальова А. Санкції Заходу б'ють по Кремлю: дефіцит і зростання цін охоплюють усі галузі РФ** [Електронний ресурс] / Анастасія Ковальова // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 7 жовт. — Електрон. дані. *Як повідомила Служба зовнішньої розвідки (СЗР) України, санкції західних країн, введені проти РФ через вторгнення в Україну, завдають відчутного удару по різних секторах економіки країни, дефіцит спостерігається не тільки в енергетиці, а купівельна спроможність росіян продовжує знижуватися. Зазначено, що навіть галузі, які раніше вважалися стабільними, зараз стикаються з проблемами. Наприклад, видобуток риби, традиційно одна із сильних сторін РФ, скоротився настільки, що країна змушена імпортувати морепродукти. Вказано, що не легше доводиться і сільському господарству, адже найбільший російський виробник сільгосптехніки, компанія "Ростсельмаш", планує у 2025 р. скоротити виробництво машин на 30 %. Енергетичний сектор також стикається з дефіцитом палива, що одразу позначається на цінах; санкції вдарили і по ринку житла та автомобілебудуванню. До того ж, на тлі економічної кризи великі російські банки намагаються отримати прибуток, нав'язуючи клієнтам страхові продукти за завищеними цінами, які іноді перевищують реальну вартість у 3 – 18 разів, такі програми найчастіше пропонують під час оформлення звичайних споживчих кредитів.* Текст: <https://focus.ua/uk/economics/727556-sankciji-proti-rf-yak-ce-vplivaye-na-rosiysku-ekonomiku>

23. **Конюченко А. Росія утримує 220 політичних в'язнів із Криму** [Електронний ресурс] / Анна Конюченко // Дзеркало тижня. – 2025. – 9 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що на території Росії утримується 220 політв'язнів із тимчасово окупованого Криму. Відомо також про те, що окупаційна влада ухвалила 12 тис. судових рішень щодо депортації цивільного населення із півострова. Постійна представниця Президента України в Криму Ольга Куришко вказала, що окупанти переміщують політичних в'язнів із Криму на територію РФ та примусово видворюють кримчан із півострова.*

Текст: <https://zn.ua/ukr/war/rosija-utrimuje-220-politichnikh-vjazniv-iz-krimu.html>

24. **Красіков М. Локомотиви під прицілом: як Росія намагається паралізувати українську залізницю** [Електронний ресурс] / Максим Красіков // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 9 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що РФ відкрила новий фронт проти української логістики — безпілотники дедалі частіше б'ють не по станціях чи коліях, а прицільно по локомотивах. Вказано, що без тяги залізниця зупиниться, і саме цього добивається ворог. Зауважено, що основними цілями російських ударів є порушення логістики, терор цивільного населення, дестабілізація енергетичної інфраструктури. Розглянуто, чому удари по локомотивах стали новою тактикою РФ, як Україні протидіяти російським ударам по залізничній інфраструктурі та що може врятувати українську залізницю від паралічу.* Текст: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivnyy/727992-udari-po-ukrajinskiy-zaliznici-nova-taktika-rosiji>

25. **Красіков М. Росіяни б'ють по координатах із Google: як удар по Дніпру показав вразливість України** [Електронний ресурс] / Максим Красіков // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 1 жовт. — Електрон. дані. *Зазначено, що після удару по Дніпру 30 вересня російська пропаганда заявила про "знищення заводу дронів". Збіг адреси з реальною компанією показав головну вразливість — відкриті дані. Розглянуто, як державні реєстри та публікації у засобах масової інформації (ЗМІ) перетворюють оборонні підприємства на мішені для ворожих атак, чому українські виробники досі не мають захисту від OSINT-розвідки і як їм захиститись від неї.* Текст: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivnyy/726752-udar-po-dnipru-30-veresnya-yak-rosiya-vikoristovuye-osint>

26. **Красіков М. Тіні Чорнобиля над Запоріжжям: що буде, якщо дизель-генератори ЗАЕС зупиняться** [Електронний ресурс] / Максим Красіков // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 1 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що Запорізька АЕС восьмий день працює без зовнішнього живлення,*

лише на дизель-генераторах, один із яких уже зламався, а паливо закінчується. Вказано, що Президент України Володимир Зеленський провів нараду з військовими та Міністерством енергетики, доручивши уряду разом із Міністерством закордонних справ (МЗС) активніше привертати увагу міжнародної спільноти до кризи. Він заявив, що дії РФ ставлять під загрозу всю Європу. За словами експертів, на ядерному об'єкті може відбутись аварія, але наразі ніхто не вживає заходів для запобігання їй; історія наразі не знає прецедентів, коли АЕС так довго залежала від дизель-генераторів. Проаналізовано, що означає цей режим для безпеки станції, який ризик витоку ядерного палива існує насправді та чому світ досі не має дієвого механізму зупинити ядерний шантаж Кремля. Текст: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivnyy/726684-zaporizka-aes-chi-ye-rizik-yadernogo-vitoku-novini-ukrajini>

27. **Краснолуцька О. Загроза відключень газу: що варто знати** [Електронний ресурс] / Олеся Краснолуцька // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 9 жовт. — Електрон. дані. Вказано, що РФ атакує не тільки об'єкти енергетики, а й газовидобувні та газотранспортні системи, ставлячи під загрозу опалювальний сезон в Україні. За інформацією «Bloomberg», унаслідок потужної атаки 03.10.2025 на Харківщину та Полтавщину РФ за один день зупинила до 60 % видобутку газу в Україні. Якщо удари продовжаться, то до кінця березня Києву потрібно буде купити 4,4 млрд куб./м газу вартістю майже 2 млрд євро. Загалом точна кількість газу, необхідного Україні, залежатиме від швидкості ремонту пошкоджених об'єктів і наслідків будь-яких майбутніх ударів. Офіційна позиція центральної влади щодо можливих відключень газу поки що не звучала, але в областях визнають, що розглядають такий варіант. Наведено коментарі мера Івано-Франківська Руслана Марцінків, який першим публічно заявив про можливе відключення газу навіть у західних областях. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4822374-zahroza-vidkluichen-hazu-scho-varto-znaty>

28. **Кулик А. ЄС, попри війну та підтримку України, збільшує імпорт енергоносіїв з РФ, – Reuters** [Електронний ресурс] / Андрій Кулик // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 10 жовт. — Електрон. дані. *Як свідчить аналітика Центру досліджень енергетики та чистого повітря (CREA), попри санкції та обіцянки енергетичної незалежності, країни ЄС нарощують закупівлі російських енергоносіїв, тим самим підживлюючи воєнну економіку Кремля. За повідомленням «Reuters», з 2022 р. ЄС скоротив енергетичну залежність від РФ приблизно на 90 %, однак за перші вісім місяців 2025 р. країни блоку імпортували російських енергоносіїв на понад 11 млрд євро. Найбільше зростання закупівель зафіксовано у Франції, — +40 % (до 2,2 млрд євро) та Нідерландах, — +72 % (до 498 млн євро). За даними CREA, з початку повномасштабного вторгнення ЄС придбав у РФ енергоносіїв на понад 213 млрд євро. Це перевищує обсяг допомоги Україні — 167 млрд євро, включно з військовою, фінансовою та гуманітарною підтримкою. Таким чином, Європа опинилася у подвійній пастці: фінансуючи Київ, вона водночас продовжує поповнювати бюджет Москви.* Текст: <https://focus.ua/uk/economics/728123-yevropa-prodovzhuye-kupuvati-energonosiji-z-rosiji-yak-yes-finansuye-ekonomiku-kremlya>

29. **Кулик А. Путін перебільшує успіхи на фронті та погрожує США, — ISW** [Електронний ресурс] / Андрій Кулик // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 3 жовт. — Електрон. дані. *Як повідомив Інститут вивчення війни (ISW), В. Путін свідомо перебільшує масштаби російських захоплень, а метою цих дій є інформаційна перемога та підриєв підтримки України з боку західних партнерів. Вказано, що Кремль намагається використовувати великі обсяги кількісних даних, щоб створити хибне враження, що російські війська швидко просуваються на полі бою. Аналітики описали цю тактику як частину інформаційної кампанії. На думку експертів, В. Путін намагається переконати США, Європу та Україну, що РФ неминуче досягне своїх воєнних цілей військовим шляхом. За оцінками ISW, Кремль прагне довести неможливість перемоги України, це має спонукати Київ до поступок*

російським вимогам. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/727007-boji-za-kup-yansk-putin-perebilshuye-uspihi-na-fronti-ta-pogrozhuye-ssha>

30. **Липчанський М. Генштаб назвав особливості боїв на фронті** [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 9 жовт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на ранок 1324-ої доби широкомасштабної збройної агресії РФ проти України. Зазначено, що за минулу, 1323-тю, добу на фронті зафіксовано 217 бойових зіткнень, із них 58 – відбили Сили оборони на Покровському напрямку та 40 – на Олександрівському. Авіація, ракетні війська й артилерія Сил оборони уразили два райони зосередження особового складу, два пункти управління безпілотними апаратами, склад матеріально-технічних засобів і два ворожі командно-спостережні пункти.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4822241-henshtab-nazvav-osoblyvosti-boiv-na-fronti>

31. **Липчанський М. Генштаб назвав число боїв на фронті за добу** **Генштаб назвав особливості боїв на фронті** [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 10 жовт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на ранок 1325-ої доби широкомасштабної збройної агресії РФ проти України. Зазначено, що за минулу, 1324-ту, добу на фронті зафіксовано 245 бойових зіткнень, найбільше – на Покровському напрямку, де захисники зупинили 72 атаки ворога. Ракетні війська й артилерія Сил оборони уразили два райони зосередження особового складу противника.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4822563-henshtab-nazvav-chyslo-boiv-na-fronti-za-dobu>

32. **Липчанський М. Генштаб розповів, де відбулись найгарячіші бої** [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 2 жовт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію*

Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на ранок 1317-ої доби широкомасштабної збройної агресії РФ проти України. Зазначено, що за минулу, 1316-ту, добу на фронті зафіксовано 158 бойових зіткнень, із них 45 – на Покровському напрямку. Ракетні війська й артилерія Сил оборони уразили один район зосередження особового складу, два пункти управління та один інший важливий об'єкт ворога. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4820324-henshtab-rozpoviv-de-vidbulys-naihariachishi-boi>

33. Липчанський М. Генштаб розповів, де найбільше атакують росіяни [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 6 жовт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на ранок 1321-ої доби широкомасштабної збройної агресії РФ проти України. Зазначено, що за минулу, 1320-ту, добу на фронті зафіксовано 231 бойове зіткнення, із них 57 – на Покровському та 42 – на Новопавлівському напрямках. Авіація, ракетні війська й артилерія Сил оборони уразили три райони зосередження особового складу, озброєння та військової техніки противника. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4821308-henshtab-rozpoviv-de-naibilshe-atakuuit-rosiiany>*

34. Липчанський М. Генштаб розповів про зміни на фронті [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 7 жовт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на ранок 1322-ої доби широкомасштабної збройної агресії РФ проти України. Зазначено, що за минулу, 1321-шу, добу на фронті зафіксовано 193 бойових зіткнення, із них 59 – на Покровському та 22 – на Новопавлівському напрямках. Авіація, ракетні війська й артилерія Сил оборони уразили сім районів зосередження особового складу, три артилерійських засоби, пункт управління БпЛА, командний пункт і два інші*

важливі об'єкти противника.

Текст:

<https://ua.korrespondent.net/ukraine/4821652-henshtab-rozpoviv-pro-zminy-na-fronti>

35. **Липчанський М. Рада підтримала направлення підрозділів ВМС в Туреччину та Британію** [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 9 жовт. — Електрон. дані. *Вказано, що Верховна Рада України (ВР України) ухвалила за основу та в цілому законопроект про схвалення Указу Президента «Про направлення підрозділів Збройних сил України до інших держав». Документ передбачає направити в Туреччину корвет Військово-Морських сил ЗСУ «Гетьман Іван Мазепа» зі штатним екіпажем загальною чисельністю до 106 військовослужбовців. У Велику Британію та Північну Ірландію передбачається направити протимінні кораблі «Черкаси», «Чернігів», «Маріуполь», «Мелітополь» і «Генічеськ» (штатний екіпаж кожного чисельністю до 39 військовослужбовців), а також управління Першого дивізіону протимінних кораблів Флотилії ВМС ЗСУ у складі штабу протимінних дій чисельністю до 20 військовослужбовців. Це необхідно для здійснення заходів, пов'язаних із забезпеченням національної безпеки й оборони, відсіччю і стримуванням збройної агресії проти України, захистом її суверенітету та територіальної цілісності, а також сприятиме покращанню процесу отримання військової техніки від країн-партнерів.*

Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4822415-rada-pidtrymala-napravlennia-pidrozdiliv-vms-v-turechchynu-ta-brytaniui>

36. **Липчанський М. Рада підтримала створення нового роду військ - Кіберсил ЗСУ** [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 9 жовт. — Електрон. дані. *Вказано, що Верховна Рада України (ВР України) підтримала в першому читанні проєкт закону № 12349 про створення Кіберсил Збройних Сил України (ЗСУ). Документ передбачає створення Кіберсил ЗСУ як органа військового управління, що матиме можливість залучати до свого складу цивільну*

складову (кіберрезервістів) на період проведення відповідних заходів із кіберстримування. На Кіберсили покладається кібероборона України, захист її суверенітету та територіальної цілісності в кіберпросторі. Кіберсили ЗСУ організовуватимуть періодичне навчання та злагодженість кіберрезервістів, статус яких не передбачає обов'язкового набуття ними статусу військовослужбовців для залучення до лав Кіберсил, може мати періодичний і тимчасовий характер, ґрунтується на певних особистих навичках особи у певній галузі та її мотивації. Завдання Кіберсил – нарощування та ефективно застосування спроможностей кіберстримування, здобуття ЗСУ військової переваги над противником і послаблення його спроможностей шляхом проведення операцій в електромагнітному спектрі та кіберпросторі. Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4822309-rada-pidtrymala-stvorennia-novoho-rodu-viisk-kibersyl-zsu>

37. **Липчанський М. Число боїв на фронті сягло 200 за добу - Генштаб** [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 8 жовт. — Електрон. дані. Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на ранок 1323-ої доби широкомасштабної збройної агресії РФ проти України. Зазначено, що за минулу, 1322-гу, добу на фронті зафіксовано 200 бойових зіткнень, із них 46 – відбили Сили оборони на Покровському напрямку та 32 – на Новопавлівському. Авіація, ракетні війська й артилерія Сил оборони уразили три райони зосередження особового складу, озброєння та військової техніки, одну станцію РЕБ, одну радіолокаційну станцію, три склади та ще одну важливу ціль противника. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4821954-chyslo-boiv-na-fronti-siahlo-200-za-dobu-henshtab>

38. **Лиса А. Стало відомо, скільки країн доєдналися до програми PURL** [Електронний ресурс] / А. Лиса // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 10 жовт. — Електрон. дані. Як зазначив Президент України Володимир Зеленський під час спілкування з журналістами, для захисту від атак РФ

Україні потрібно, щоб більше країн-партнерів долучилось до закупівель систем ППО через програму «PURL». Він акцентував, що РФ нищить енергетику й інфраструктуру України, тому Україна продовжує працювати з партнерами щодо захисту українського неба, закликаючи країни підключатись до програми PURL, через яку у США закуповуються системи ППО, а також ракети, передусім до «Patriot». Глава держави зазначив, що поки є 7 із 30 наших партнерських країн, які використовують саме цю програму. Він повідомив про розмову з Президентом Фінляндії Александром Стуббом і заплановані розмови з прем'єр-міністром Великої Британії Кіром Стармером і канцлером Німеччини Фрідріхом Мерцом; висловив вдячність уряду Нідерландів за виділені кошти в межах програми «PURL» і співпрацю у виробництві дронів і ракет; наголосив, що перші два пакети в межах цієї програми міститимуть ракети для систем ППО «Patriot» і «Himars». Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4822837-stalo-vidomo-skilky-krain-doiednalysia-do-prohramy-PURL>

39. **Літвин І. Грузинська влада веде російську пропаганду - речниця ЄК** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 7 жовт. — Електрон. дані. Наведено коментарі журналістам речниці з закордонних справ Європейської комісії (ЄК) Анітти Гіппер про те, що грузинська влада фактично веде російську пропаганду, поширюючи дезінформацію, зокрема, про дії Європейського Союзу (ЄС) і посла ЄС у Грузії. За словами посадовиці, ЄС засуджує всякі прояви насильства з будь-якого боку. Вона наголосила, що ЄС завжди закликав до мирних протестів, до мирних демонстрацій як до основоположного права, проте – рішуче засуджує будь-які форми насильства. Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4821505-hruzynska-vlada-vede-rosiisku-propahandu-rechnytsia-yek>

40. **Літвин І. Путін зробив заяву про «успіхи» РФ на фронті** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 2 жовт. — Електрон. дані. Вказано, що глава Кремля В. Путін під час виступу

на Валдайському форумі зробив вклад про Куп'янськ, Покровськ і Костянтинівку, заявивши, що війська РФ «взяли їх під контроль». Також він додав, що угруповання «Центр» нібито зайшло в Красноармійськ (назва Покровська до 2016 р.). Наголошено, що раніше Президент України Володимир Зеленський заявив, що українські підрозділи захищають російських окупантів, які пробралися в Куп'янськ. За його словами, ворог у місті буде знищений. Кілька днів тому місто закрили на в'їзд і виїзд для того, щоб провести контрдиверсійну операцію. Текст:

<https://ua.korrespondent.net/world/russia/4820598-putin-zrobyv-zaiavu-pro-uspikhy-rf-na-fronti>

41. **Літвин І. РФ найбільше тисне на двох напрямках – Генштаб** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 1 жовт. — Електрон. дані. Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на ранок 1316-ої доби широкомасштабної збройної агресії РФ проти України. Зазначено, що за минулу, 1315-ту, добу на фронті зафіксовано 155 бойових зіткнень. На Покровському напрямку захисники України зупинили 51 атаку армії РФ, на Новонапівському – 24. Ракетні війська й артилерія Сил оборони уразили один район зосередження особового складу, озброєння та військової техніки ворога. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4820022-u-henshtabi-rozpovily-scho-vidbuvaietsia-na-fronti>

42. **Літонінський В. Стіна проти дронів. Захист ЄС від Росії** [Електронний ресурс] / Валерій Літонінський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 1 жовт. — Електрон. дані. Вказано, що після серії вторгнень у повітряний простір над Європою на саміті Європейського Союзу (ЄС) у Копенгагені обговорюватиметься створення багаторівневої стіни проти дронів для виявлення, відстеження та знищення дронів, які може запускати РФ. Десять членів ЄС уже підтримали ідею, проте поки неясно, як саме виглядатиме ця стіна і як фінансувати її створення. Скептики вважають, що вона поки більше нагадує піар-хід, а не план, а східні члени ЄС уже вживають

власних заходів із захисту від російських безпілотників. Експерти ж указують на складність її створення вздовж східного кордону ЄС, адже у європейському повітряному просторі перебуває значна кількість пасажирських і вантажних літаків, що багаторазово збільшує ризики. Головне завдання ЄС зараз — домовитися, хто відповідатиме за координацію й як синхронізувати існуючі національні та регіональні ініціативи на загальноєвропейському рівні. Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4820258-stina-proty-droniv-zakhyst-yes-vid-rosii>

43. **Лутович Д. Європа і НАТО очікують велику війну з РФ: наскільки готові до неї європейці, — BBC (фото) [Електронний ресурс] / Дмитро Лутович // Focus.ua : [вебсайт]. — 2025. — 3 жовт. — Електрон. дані. У керівництві НАТО заявили, що РФ вже веде проти Альянсу гібридну війну та одночасно готується до можливості масштабного конфлікту. Вказано, що різке зростання інцидентів із порушенням повітряних кордонів країн-членів НАТО спровокувало напруженість у Європі та викликало стурбованість довгостроковими планами Кремля. За словами західних експертів, російська економіка дедалі більше мобілізується під потреби війни, що сприяє нарощуванню військового потенціалу країни, однак ознак неминучого вторгнення — таких як масове перекидання військ — поки що не спостерігається. На думку аналітиків, для підготовки до війни проти НАТО РФ знадобиться кілька років. Журналісти "BBC" зібрали основні питання, пов'язані з готовністю Європи до можливої великої війни, і проаналізували позиції сторін. Розглянуто, чому країни Балтії називають імовірним театром бойових дій, як НАТО збирається воювати з РФ, чи є у НАТО боєздатна армія, а також фактор ядерної зброї, роль США і самостійність Європи.** Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/727008-rf-i-yevropa-nato-mozhe-zibrati-armiyu-v-3-2-mln-osib-detali>

44. **Микитюк В. путін підготував жорстку відповідь на використання Європою російських активів для допомоги Україні: про що йдеться [Електронний ресурс] / Вікторія Микитюк // Fakty.ua : [вебсайт]. —**

2025. – 4 жовт. — Електрон. дані. За повідомленням «Bloomberg», очільник Кремля підписав указ, що дозволяє продаж державних активів за спеціальною процедурою, щоб пришвидшити реалізацію різних компаній. Указ обмежує передпродажну оцінку терміном до 10 днів та прискорює державну реєстрацію права власності, й призначений для відповіді на санкції проти РФ. За словами особи, близької до уряду, РФ може націоналізувати та швидко продати активи, що належать іноземним компаніям, у відповідь на будь-які кроки Європи щодо використання російських активів за кордоном. Вказано, якщо Європейський Союз (ЄС) почне конфісковувати російські активи, Москва може відповісти симетричними заходами. Йдеться про сотні західних компаній, що працюють у різних секторах. Повідомлено, що ЄС запропонував план, який не означатиме захоплення активів, а претензії РФ, якщо вони виникнуть у майбутньому, будуть гарантовані; Москва отримає кошти назад, якщо погодиться компенсувати Україні збитки, завдані війною. Текст: <https://fakty.ua/460897-putin-podgotovil-zhestkij-otvet-na-ispolzovanie-evropoj-rossijskih-aktivov-dlya-pomocshi-ukraine-o-chem-idet-rech>

45. **«Муфтії Криму» визнав, що кримськотатарська мова в Криму «хоч якось» зберігається в мечетях** [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 7 жовт. – Електрон. дані. Зазначено, що кримськотатарська мова в окупованому Криму «хоч якось» збереглася в мечетях, і сьогодні проблема рідної мови кримських татар в окупованому регіоні справді стоїть гостро. З цією та іншими заявами в інтерв'ю для підконтрольного російським окупантам кримськотатарському телеканалу «Міллет» виступив так званий «муфтії мусульман Криму», державний зрадник-колаборант Еміралі Аблаєв. При цьому розмова з журналісткою телеканалу велася кримськотатарською мовою, з дублюванням субтитрами російською. На додачу Е. Аблаєв заявив, що в окупованому Криму діє «велика кількість релігійних сект, які розділяють кримськотатарський народ, розкладаючи зсередини релігію і націю», і назвав її «спадщиною України». При цьому він заявив, що робота підконтрольної окупантам міжконфесійної ради

«Мир – Дар Божий», співголовою якої він є, буцімто дозволяє зберегти добрі міжнаціональні відносини в окупованому Криму. Текст: https://risu.ua/muftij-krimu-viznav-shcho-krimskotatarska-mova-v-krimu-hoch-yakos-zberigayetsya-v-mechetyah_n159338

46. **Носальська І. Знеструмлення ЧАЕС та ЗАЕС: нові форми ядерного терору РФ** [Електронний ресурс] / Ірина Носальська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 2 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про безпрецедентну небезпеку, в якій через військові дії РФ опинилася Запорізька АЕС, що наразі перебуває у режимі живлення від резервних дизель-генераторів, а також – про блекаут через російську атаку на Чорнобильській атомній електростанції (ЧАЕС). На думку експертів, мета РФ щодо ЗАЕС має політичний характер: створити кризу, котра дозволить окупантам затвердити контроль над цим об'єктом; РФ навмисно знеструмила станцію, створюючи ядерну кризу. Фахівці наголошують, що росіяни нині апробовують нову військову технологію: удари не по самих атомних станціях, а по місцях супутників, як це сталося зі Славутичем. Зауважено, що співпадіння у часі знеструмлення конфайменту ЧАЕС з надзвичайною ситуацією на ЗАЕС не є випадковим. Як наголосив Президент України Володимир Зеленський, кожен день затягування РФ війни, відмови від припинення вогню, постійні удари по всіх об'єктах енергетики включно з тими, від яких залежить безпека атомних станцій та іншої ядерної інфраструктури, - це глобальна загроза; в Україні розташовані п'ять атомних станцій, і кожна з них може бути мішенню для РФ. На переконання глави держави, від країн Європи, США, країн Групи семи і Групи двадцяти потрібне сильне реагування та відповідний тиск на РФ із метою захисту життя.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4820837-znestrumlennia-chaes-ta-zaes-novi-formy-yadernoho-teroru-rf>

47. **Носальська І. Не смішіть наші Томагавки: Кремлю немає чим крити заяви Трампа** [Електронний ресурс] / Ірина Носальська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 9 жовт. — Електрон. дані. *Вказано, що у відповідь на заяву Президента США Дональда Трампа про те, що він у кроці*

від виділення Україні крилатих ракет великої дальності «Tomahawk», Кремль погрожує черговою ескалацією. Окреслено спроби Москви відмовити Вашингтон від передачі Україні сучасного озброєння та з'ясовано, чим викликана рішуча позиція Д. Трампа по відношенню до України. На думку публіциста В. Портникова, Д. Трамп нині чітко здійснює передвиборчі обіцянки: спочатку він намагався домовитися з Путіним, пропонував йому найвигіднішу для Москви угоду – заморожку бойових дій в Україні по лінії зіткнення, а також зняття або послаблення санкцій і спільний бізнес, але після зриву цього плану в Анкориджі – змушений був приступити до другої його частини – «озброєння України до зубів». При цьому нова жорстка стратегія Д. Трампа щодо РФ є об'єктивною: адже його республіканські виборці тепер теж вимагають від США посилення військової допомоги Україні. Наведено тези зі статті експерта Міжнародного інституту стратегічних досліджень (IISS) Н. Гулд-Девіса, де акцентовано, що війна РФ проти України вступила у більш небезпечну фазу – коли час більше не грає на користь Москви, та виокремлено чотири особливості цієї фази. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4822429-ne-smishit-nashi-tomahavky-kremlui-nemaie-chym-kryty-zaiavy-trampa>

48. Носальська І. Перетворення з бензоколонки на каністру: Україна доб'є російські НПЗ [Електронний ресурс] / Ірина Носальська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 6 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що українські дінстрайки вибили більше третини російської нафтопереробки. Наведено коментарі Командувача Сил безпілотних систем ЗСУ Роберта Бровді (Мадяр) щодо уражених за вересень цілей на території РФ. Він акцентував, що після масованих ударів українських дронів по нафтовій інфраструктурі РФ опинилася в безпрецедентній кризі та переходить на імпорту бензину. Почне закуповувати бензин у Китаї, Південній Кореї та Сінгапурі; обнулить мита та доплачуватиме імпортерам із бюджету; збільшить постачання з Білорусі. Вказано, що близько 60 % ударів по російській території здійснюють українські безпілотники «Fire Point FP-*

І», які з меншим корисним навантаженням можуть досягати мети на відстані 1500 км; вони мають складне програмне забезпечення, стійке до перешкод, створюваних засобами РЕБ ворога. З'явилася інформація, що українські військові застосовують і вітчизняні далекобійні ракети FP-5 «Фламінго». За словами експертів, справжні величезні проблеми з паливом у РФ ще попереду. Удари України по НПЗ повинні довести російську економіку до колапсу. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4821499-peretvorennia-z-benzokolonky-na-kanistru-ukraina-dobie-rosiiski-npz>

49. **Носальська І. Право сили: Україна дочекається Tomahawk, бо перемагає Росію** [Електронний ресурс] / Ірина Носальська // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 1 жовт. — Електрон. дані. Розглянуто причини зміни американської офіційної риторики щодо РФ і України на фоні дедалі вдалиших українських дінстайків (далекобійних ударів) дронами по РФ і тимчасово окупованих територіях (ТОТ), а також в умовах стабільності фронту. Так, Президент США Дональд Трамп санкціонував далекобійні удари України по РФ, а віцепрезидент США Джей Ді Венс заявив, що Білий дім обговорює продаж Європі далекобійних ракет «Tomahawk» для передачі Києву. Зазначено, що ці ракети можна запускати не лише з кораблів: у США для цього створили мобільні наземні стартові комплекси «Turphon» та інші пускові установки. За висновками Інституту вивчення війни (ISW), Кремль всіляко намагається утримати США від постачання Україні «Tomahawk», проте грозити США відкрито Москва боїться, тому активно погрожує країнам Європи на випадок, якщо ті почнуть збивати російські повітряні цілі. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4820176-pravo-syly-ukraina-dochekaietsia-Tomahawk-bo-peremahaie-rosiui>

50. **Окупанти безоплатно передали старовинний храм у Херсонесі Російській Православній Церкві** [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 8 жовт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що окупаційне міжрегіональне територіальне управління Росмайна в Криму та Севастополі передало у власність Херсонському чоловічому монастирю

релігійну споруду середини XIX ст. – храм семи священномучеників Херсонеських. Ця релігійна споруда – перша будівля в ансамблі Свято-Володимирського кафедрального собору на території музею-заповідника “Херсонес Таврійський”. За інформацією окупаційної влади, храм передали в безоплатне користування православної парафії Херсонеського собору в ім’я рівноапостольного князя Володимира міста Севастополя Сімферопольської та Кримської єпархії РПЦ. За даними спеціалізованих ресурсів, окупанти перейменували вказану парафію на Свято-Володимирський Херсонеський чоловічий монастир міста Севастополя Сімферопольської та Кримської єпархії РПЦ. Нагадано, що окупаційна влада заявила про прийняття заповідника “Херсонес Таврійський” у федеральну власність РФ ще 2015 р., майже одразу після анексії Криму. У відповідь Міністерство закордонних справ (МЗС) України висловило обурення щодо цього, наголосивши, що вчинення РФ будь-яких дій на ТОТ України, спрямованих, зокрема, на зміну юрисдикції щодо об’єктів культурної, індустриальної та технічної спадщини України, є прямим порушенням суверенних прав України, а також загальновизнаних норм і принципів міжнародного гуманітарного права. Текст: https://risu.ua/okupanti-bezoplatno-peredali-starovinnij-hram-u-hersonesi-rosijskij-pravoslavnij-cerkvi_n159363

51. **Перехід ЗСУ на корпусну структуру завершено — Гнатів** [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2025. – 1 жовт. – Електрон. дані. В інтерв’ю «Укрінформу» начальник Генерального штабу Збройних сил України Андрій Гнатів розповів, що перехід ЗСУ на корпусну структуру завершений — усі новостворені корпуси уже виконують завдання у складі визначених угруповань. За його словами, є «нюанси» щодо укомплектованості, підготовки і щодо змін, які вже відбуваються всередині цих корпусів. Він відзначив, що завдяки проведенню корпусної реформи не були реалізовані плани ворога щодо швидких наступальних дій на території Донеччини, Харківщини, Запоріжжя та ін. Окрім цього, А. Гнатів додав, що одночасно тривають інші організаційні заходи всередині ЗСУ, зокрема створення

Штурмових військ та Кіберсил ЗСУ. Текст : <https://wz.lviv.ua/news/540152-perekhid-zsu-na-korpusnu-strukturu-zaversheno-hnatov>

52. Пластун О. Економіка РФ: доїти до останньої краплі! [Електронний ресурс] / Олексій Пластун // Дзеркало тижня. – 2025. – 3 жовт. – Електрон. дані. *Проаналізовано економічну ситуацію в Росії станом на вересень 2025 р. та довгострокові ризики, пов'язані з проєктом бюджету на 2026 рік. Описано ознаки системної кризи: падіння прибутків у провідних галузях (машинобудування, видобуток енергоносіїв, лісова та паперова промисловість), масові скорочення і банкрутства компаній, а також суттєве збільшення заборгованості з зарплат. Окремо висвітлено паливну кризу та перебої з постачанням бензину у багатьох регіонах, а також маніпуляції з бюджетною статистикою (разові дивідендні надходження, що маскують дефіцит). Розглянуто пропозиції влади щодо посилення податкового тиску (підвищення ПДВ, зниження порога звільнення від ПДВ), експропріацій банківських прибутків і нарощування державного боргу як інструменти покриття дірок у фінансах. Спрогнозовано подальше погіршення макроекономічної ситуації за відсутності структурних реформ і вказано на ризики соціально-економічного виснаження країни при пріоритизації військових видатків.* Текст:

<https://zn.ua/ukr/macroeconomics/ekonomika-rf-dojiti-do-ostannoji-krapli.html>

53. Пластун О. Українські вчені співпрацюють із російськими: фейк чи зрада? [Електронний ресурс] / Олексій Пластун // Дзеркало тижня. – 2025. – 30 верес. — Електрон. дані. *Йдеться про дослідження робочої групи при МОН, яке підтвердило, що попри війну та офіційну заборону співпраці з РФ, у наукових базах досі фіксуються сотні спільних публікацій українських і російських учених, а також десятки українців у редакційних радах російських журналів. Більшість таких випадків виявилися наслідком маніпуляцій, подвійних афіліацій чи фальсифікацій, однак частина справді була результатом свідомої співпраці. Водночас реакція українських установ часто залишається формальною й без реальних санкцій до порушників, що створює*

ілюзію «наукового братерства» та працює на користь російської пропаганди. Наголошено, що проблему потрібно вирішувати комплексно, аби прибрати фальшивий образ співробітництва та запобігти його реальним проявам.

Текст: <https://zn.ua/ukr/WORLD/ukrajinski-vcheni-spivpratsjujut-iz-rosijskimi-fejk-zrada-chi-nedohljad.html>

54. **Ромашова Н. Європа у ролі невістки: чому насправді Путін звинувачує союзників України в ескалації війни** [Електронний ресурс] / Наталія Ромашова // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 3 жовт. — Електрон. дані. Повідомлено, що, виступаючи на засіданні дискусійного клубу "Валдай" неподалік Сочі, В. Путін заявив, що майже всі країни НАТО наразі воюють проти РФ через Україну. Крім того, очільник Кремля зауважив, що РФ гранично оперативно і "дуже переконливо" відреагує у разі, якщо вважатиме, що Європа її провокує. Та додав, що процес мілітаризації Європи набирає обертів. Також він зазначив, що армія РФ начебто утримує ініціативу по всій лінії фронту; акцентував, що ймовірно постачання "Томагавків" Україні спровокує "абсолютно новий рівень ескалації", зокрема у відносинах по лінії Вашингтон – Москва. За словами російського президента, у продовженні російсько-української війни винні саме європейські країни. Розглянуто, про що свідчить "валдайська" риторика В. Путіна, ставку на яку тактику щодо Європи та США він обрав. Текст: <https://focus.ua/uk/politics/727031-yevropa-u-rol-inevistki-chomu-naspravdi-putin-zvinuvachuye-soyuznikiv-ukrajini-v-eskalaciji-viyni>

55. **Ромашова Н. Ядерні ігрища Путіна: що стоїть за діями Росії довкола ЗАЕС та ЧАЕС** [Електронний ресурс] / Наталія Ромашова // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 3 жовт. — Електрон. дані. Йдеться про те, що останніми днями внаслідок російських атак були знеструмлені об'єкти на ЧАЕС та ЗАЕС. Проаналізовано, чого, роблячи відповідні свідомі кроки, добивається Кремль, що показала реакція цивілізованого світу на зазначені інциденти і якою вона мала би бути в ідеалі, чому світ не може вгамувати В. Путіна щодо його зазіхань на атомні об'єкти України. На думку експертів, ігри довкола

ядерної безпеки багато в чому обумовлені саме страхом РФ зануритися у тотальний блекаут. Крім того, реакція Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) є традиційно кволюю, що викликано, в тому числі, великою присутністю громадян РФ серед працівників МАГАТЕ, які не бажують здійснювати будь-які антиросійські кроки. Текст: <https://focus.ua/uk/politics/726827-yaderni-igrishcha-putina-shcho-stojit-zadiyami-rosiji-dovkola-zaes-ta-chaes>

56. **Савін Т. Запорізька АЕС працює від генераторів: Міненерго попереджає про ризик ядерної аварії** [Електронний ресурс] / Тимур Савін // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 3 жовт. — Електрон. дані. Як повідомила заступниця міністра енергетики з питань європейської інтеграції Ольга Юхимчук в ефірі єдиного телемарафону, Запорізька АЕС не може довго працювати в режимі живлення від генераторів. За її словами, Україна не має в своєму розпорядженні достовірних даних про тривалість роботи генераторів та їх надійність за такого високого навантаження. Ситуацію ускладнює поступовий знос обладнання, неможливість проведення планових ремонтів і регламентних робіт. Вказано, що всі ці умови підвищують ризики відмов генераторів, зупинки системи охолодження ядерного палива та відключення критично важливих систем безпеки, далі можлива ядерна або радіаційна аварія. Українська сторона закликає Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ) і західних партнерів допомогти забезпечити умови для термінового проведення ремонту резервної лінії живлення. О. Юхимчук заявила, що Київ готовий відремонтувати цю лінію, але тільки якщо отримає гарантії безпеки для фахівців. Текст: <https://focus.ua/uk/economics/727034-zaporizka-aes-sogodni-rizik-yadernoji-avariji-pidvishchuyetsya-minenergo>

57. **Савінцев С. "Не міг прочитати": ЗМІ дізнались, як Росія заманює до своєї армії тисячі іноземних найманців** [Електронний ресурс] / Сергій Савінцев // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 6 жовт. — Електрон. дані. Йдеться про те, що посередники, зокрема і туристичні агентства, тисячами

набирають іноземців-найманців до так званого "елітного міжнародного батальйону Росії", використовуючи при цьому рекламні компанії, привабливі фінансові умови, а також певні хитрощі під час укладання самих контрактів. Інший спосіб змусити іноземців воювати на боці РФ — це студентські та туристичні візи: багато іноземців спочатку приїхали до РФ як студенти, але їхні візи закінчилися, і вони не хочуть повертатися додому. Вказано, що попри ризики, інтерес іноземців не зникає. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/727273-zs-rf-verbuyut-tisyachi-inozemciv-do-svojih-lav-zmi-rozpovili-shcho-jim-obicyayut-ta-yak-breshut>

58. **Савінцев С. "Шатдаун" в США може призвести до затримок в постачанні зброї Україні, — The Telegraph** [Електронний ресурс] / Сергій Савінцев // Focus.ua : [вебсайт]. — 2025. — 3 жовт. — Електрон. дані. За повідомленням "The Telegraph", припинення роботи федерального уряду США через відсутність фінансування ("шатдаун") може призвести до суттєвих затримок у постачанні зброї в Україну. Вже цього тижня були зірвані кілька зустрічей української делегації з американськими посадовцями. Зокрема, у вівторок до США прибула українська делегація, яка мала на меті укласти угоду зі США щодо обміну технологіями безпілотників, що могла би сягати мільярдів доларів. Проте, оскільки сотні тисяч американських держслужбовців відправили у відпустки, перемовини опинились під загрозою. Гуманітарні організації попередили, що Україна стикається з "масовими атаками безпрецедентної інтенсивності" з боку РФ на тлі закриття уряду США. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/726983-shatdaun-v-ssha-zrivayutsya-peremovini-ukrajini-ta-ssha-shchodo-postachannya-zbroji-zmi>

59. **Семеренко І. Перевищить війська КНДР: РФ може залучити на війну з Україною до 25 тисяч кубинців, — Forbes** [Електронний ресурс] / Ірина Семеренко // Focus.ua : [вебсайт]. — 2025. — 8 жовт. — Електрон. дані. Як повідомило видання "Forbes", РФ дедалі більше вербує іноземних найманців для участі у війні з Україною, аби компенсувати рекордні втрати. Незабаром до ЗС РФ на полі бою можуть доєднатися до 25 тис. найманців із

Куби, яких росіяни переманюють зарплатою у близько 2 тис. доларів на місяць. Вказано, що контракти кубинці підписують здебільшого саме завдяки фінансовій вигоді, оскільки обіцяні суми значно перевищують зарплати, які ті можуть отримувати за роботу на своїй батьківщині. Спецслужби України зазначили, що вербування іноземних найманців вигідне для вищого командування РФ, адже це дає кілька переваг російській владі: зменшення необхідності фінансових компенсацій, мінімізація суспільного невдоволення серед росіян, зменшення кількості загиблих росіян. Водночас, для союзників РФ участь у війні створює можливості отримання бойового досвіду в умовах сучасної війни. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/727658-inozemni-naymanci-rosiya-mozhe-zaluchiti-na-viynu-z-ukrajinoyu-do-25-tisyach-gromadyan-kubi>

60. Семеренко І. Розглядають відправку ракет Tomahawk та Barracuda: США нададуть Україні розвіддані для ударів углиб РФ, — WSJ [Електронний ресурс] / Ірина Семеренко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 2 жовт. — Електрон. дані. Як повідомило видання "The Wall Street Journal", США нададуть Україні розвідувальні дані для ракетних ударів великої дальності по енергетичній інфраструктурі РФ, американські чиновники також просять союзників НАТО надати подібну підтримку. Вказано, що потужна зброя, можливість надання якої Києву розглядає адміністрація Дональда Трампа, це ракети "Tomahawk" та "Barracuda", а також інші ракети США наземного та повітряного базування з дальністю ураження близько 800 км, однак остаточного рішення щодо надання цих ракет Україні наразі немає. Зазначено, що метою таких атак є позбавлення Кремля можливостей отримувати доходи зокрема від нафти, які потрібні для продовження війни з Україною, оскільки мирні переговори зайшли у глухий кут. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/726786-tomahawk-dlya-ukrajini-ssha-nadadut-kiyevu-rozvidualni-dani-dlya-udariv-uglib-rosiji>

61. США нададуть Україні розвіддані для ракетних ударів по енергооб'єктах вглибині росії [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2025.

– 2 жовт. – Електрон. дані. За інформацією видання «Wall Street Journal» із посиланням на неназваних американських посадовців Сполучені Штати Америки (США) нададуть Україні розвіддані для здійснення далекобійних ракетних ударів по енергетичній інфраструктурі РФ. Посадовці США просять союзників по НАТО надати аналогічну підтримку. Також США розглядають можливість постачання Україні ракет «Tomahawk» і «Barracuda» та інших американських ракет наземного і повітряного базування, дальність яких становить понад 800 км. Але рішення про те, що саме постачати, якщо взагалі постачати, ще не ухвалили. Видання повідомляє, що розвіддані в поєднанні з більш ефективною зброєю можуть мати набагато сильніший ефект, ніж попередні удари України по РФ, адже так енергетичній інфраструктурі Росії можна буде завдавати значно більшої шкоди. Вказано, що американські посадовці чекають на письмові вказівки від Білого дому, перш ніж поділитися необхідною розвідінформацією з Україною. Текст : <https://wz.lviv.ua/news/540181-ssha-nadadut-ukraini-rozviddani-dlia-raketnykh-udariv-po-enerhoobiekтах-vhlybyni-rosii>

62. Ткачук С. Енергетика Росії на межі краху: 42 регіони вже скорочують споживання, — керівник ЦПД Коваленко [Електронний ресурс] / Софія Ткачук // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 2 жовт. — Електрон. дані. За інформацією керівника ЦПД при Раді національної безпеки і оборони України (РНБО України) Андрія Коваленка, енергетика РФ є "пороховою бочкою". Москва замість модернізації власних теплоелектростанцій (ТЕС) і державних районних електростанцій (ДРЕС) втрачає резерви через обмеження доступу до західних технологій і природне старіння системи. Вказано, що відновлення енергетики без іноземних комплектуючих фактично неможливе, і навіть без українських ударів енергосистема РФ "тріщить по швах". Зазначено, що нині 42 російські регіони вже мають обмеження споживання у пікові години, включно з центральною частиною країни, Сибіром і Далеким Сходом. При цьому влада інвестує кошти у будівництво атомних блоків в Африці під кураторством "Росатому", замість

спрямування ресурсів на внутрішні проблеми. За словами А. Коваленка, основне завдання Кремля зараз — зберегти енергопостачання Москви, навіть якщо для цього доведеться пожертвувати іншими регіонами. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/726950-kriza-energosissemi-rf-sankciji-ta-stare-obladnannya-doveli-krajinu-do-mezhi-ostanni-novini>

63. **Ткачук С. "Заблокували діалог з Путіним": Меркель звинуватила Польщу та Балтію у початку війни в Україні** [Електронний ресурс] / Софія Ткачук // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 6 жовт. — Електрон. дані. За інформацією німецького видання "Blick" та інтерв'ю угорському онлайн-виданню "Partizán", колишня канцлерка Німеччини А. Меркель вважає, що Польща та країни Балтії перешкодили її пропозиції нового формату переговорів із РФ після Мінських угод 2015 р., які, на її думку, забезпечили відносний спокій в Україні до 2021 р. За її словами, влітку 2021 р. вона намагалася домовитися з В. Путіним напряду, оскільки відчувала, що він більше не сприймає Мінськ серйозно. Проте реалізувати цю ініціативу не вдалося через блокування з боку Польщі та Балтійських країн, які боялися надто поблажливої політики Європейського Союзу (ЄС) щодо Москви. Вона додала, що пандемія коронавірусу також погіршила політичну ситуацію, бо особисті зустрічі європейських лідерів із В. Путіним були обмежені, а відеоконференції було недостатньо для досягнення компромісів. Водночас вона підкреслила, що відповідальність за війну лежить і на Москві. Зазначено, що колишній Президент Польщі Анджей Дуда рішуче відкинув обвинувачення, наголосивши, що Польща не є співучасником агресії, а потенційною її ціллю, і застеріг від будь-яких дій, які могли б політично легітимізувати В. Путіна. Текст: <https://focus.ua/uk/politics/727318-zablokuvali-dialog-z-putinim-merkel-zvinuvatila-polshchu-ta-baltiyyu-u-pochatku-viyni-v-ukrajini>

64. **У Європі готуються до створення Трибуналу щодо злочину агресії проти України** [Електронний ресурс] // Газета по-українськи. – 2025. – 6 жовт. – Електрон. дані. В інтерв'ю "РБК-Україна" Генеральний секретар Ради Європи Ален Берсе розповів, що у Європі триває активна підготовка до

створення Спеціального трибуналу, який розглядатиме злочин агресії РФ проти України. Він нагадав, що 25.06.2025 у Страсбурзі Президент України Володимир Зеленський підписав двосторонню угоду між Україною та Радою Європи щодо заснування Трибуналу, та назвав цей крок важливим не лише для України, а й для всього європейського континенту. Вказано, що після підписання угоди розпочалася масштабна підготовча робота. За словами А. Берсе, вже готова команда, яка займатиметься створенням необхідної правової бази, інфраструктури та відбором персоналу. Також планується фінансування першого етапу проекту. Втім запуск процесу залежить від підтримки держав-членів Ради Європи. Текст : <https://gazeta.ua/articles/world-life/ u-evropi-gotuyutsya-do-stvorenniya-tribunalu-schodo-zlochynu-agresiyi-proti-ukrayini/1232122>

65. **У Чернігові пояснили, чому не збивають дрони над містом: кличуть до лав ППО** [Електронний ресурс] // Газета по-українськи. – 2025. – 6 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що у вересні РФ вдвічі збільшила кількість атак по Чернігову та області, однак більшість ворожих дронів вдається знищувати ще на підступах до міста або поблизу державного кордону. Про це повідомляє «Telegram»-канал начальника Чернігівської міської військової адміністрації (ЧМВА) Дмитра Брижсинського. За словами посадовця, дрони безпосередньо над населеними пунктами намагаються не збивати, аби уникнути уламків, які можуть спричинити жертви серед цивільного населення або завдати руйнувань інфраструктурі. Також у місті фіксується дефіцит кадрів у підрозділах протиповітряної оборони (ППО), зокрема - фахівців-операторів БПЛА. У міській адміністрації також нагадали, що ППО - це не лише ракети, а ціла система, до якої входять підрозділи Національної гвардії, Державної прикордонної служби, Територіальної оборони (ТО), Сухопутних військ і Повітряних Сил Збройних сил України(ПС ЗСУ). Їхня ефективність залежить не лише від техніки, а й від підготовлених фахівців.*Текст : <https://gazeta.ua/articles/np/ u-chernigovi-poyasnili-chomu-ne-zbivayut-droni-nad-mistom-klichut-do-lav-ppo/1232091>

66. **Україна виробляє 40 САУ "Богдана" щомісяця і є лідером у розвитку дронів – Зеленський** [Електронний ресурс] // Газета по-українськи. – 2025. – 6 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що Україна має потужний потенціал у виробництві дронів, ракет та іншого озброєння. Про це Президент України Володимир Зеленський розповів у «Telegram». За його словами, попри всі труднощі, українці створюють власний оборонний продукт, який за деякими параметрами перевершує іноземні аналоги. Як зазначив Президент України, "українські морські дрони стали глобальною обороною сенсацією. Дозволили нам повернути під контроль частину Чорного моря, що є необхідною для стійкості нашої держави та захисту наших міст, Одеси і інших міст наших. Російський флот у Чорному морі вперше в його історії був вигнаний у віддаленні Бухаресту". Глава держави також нагадав, що минулого року Україна передала на фронт 2,4 млн мінометних та артилерійських боєприпасів різного калібру та нині є лідером у Європі за розвитком і застосуванням безпілотників.* Текст: https://gazeta.ua/articles/politics/_ukrayina-viroblyaye-40-sau-bogdana-schomisyacya-i-ye-liderom-u-rozvitku-droniv-zelenskiy/1232157

67. **Україна почала використовувати нові крилаті ракети «Фламінго»** [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2025. – 6 жовт. – Електрон. дані. *Згідно з інформацією видання «Economist», Україна планує збільшити виробництво власних далекобійних ракет FP-5 «Фламінго» та наразі виготовляє 2- 3 ракети на день. Окрім цього, Україна вже почала застосовувати ракети «Фламінго» в бойових умовах. Як повідомив військовий оглядач «ZN.UA» Віталій Кононученко, бойова частина ракети - 1150 кг і дальність її польоту — понад 3000 км — дають змогу знищувати майже будь-які цілі у глибині російської території, які раніше були повністю недоступними для української зброї.* Текст: <https://wz.lviv.ua/news/540385-ukraina-pochala-vykorystovuvaty-novi-krylati-rakety-flaminho>

68. **Українських школярів на ТОТ карають за будь-які прояви національної ідентичності – ЦПД** [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр.

інформ. сайт]. – 2025. – 4 жовт. – Електрон. дані. *За інформацією Центру протидії дезінформації при Раді національної безпеки і оборони (РНБО) України, РФ на тимчасово окупованих територіях (ТОТ) України переслідує дітей та підлітків за прояви української ідентичності — публікації в соцмережах, символіку чи українські пісні. Такі дії трактуються як «екстремізм», що призводить до штрафів, примусових вибачень і навіть направлення до психіатричних закладів. На ТОТ Донеччини вже 161 дитину притягнуто до відповідальності, з них 48 — примусово госпіталізовані. РФ цілеспрямовано асимілює молодь, використовуючи репресії як інструмент викорінення української культури й нав'язування російської ідентичності. Також російські загарбники шантажують людей позбавленням батьківських прав, аби змусити їхніх дітей відвідувати російські школи й постійно підживлювати кремлівською пропагандою.* Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4043604-ukrainskih-skolariv-na-tot-karaut-za-budaki-proavi-nacionalnoi-identichnosti-cpd.html>

69. **Федорів Є. Росія та Китай копіюють український протидроновий захист для танків — Defense Express** [Електронний ресурс] / Єва Федорів // Дзеркало тижня. – 2025. – 1 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, як Китай переймає українські розробки у сфері військових технологій. Зокрема, складаний протидроновий захист для танків і бронетехніки, відомий як «капюшон», який довів ефективність у війні в Україні. Після Росії подібну систему вирішила скопіювати китайська компанія «Dragon Shield Intelligence Equipment», зареєструвавши патент на власну версію під назвою «Dragon Shield». Хоча ідея залишилася тією ж — м'яка сітка для захисту від атак дронів, китайський варіант відрізняється складнішою конструкцією та автоматизованим механізмом розгортання. Водночас експерти застерігають, що така автоматизація може створити додаткові ризики для екіпажу у випадку поломки чи пошкодження.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/rosija-ta-kitaj-kopijujut-ukrajinskij-protidronovij-zakhist-dlja-tankiv-defense-express.html>

70. **Фесенко В. Попередження Кремлю: як США тиснутимуть на Путіна за допомогою АТАСМС, Томагавків та ударів вглиб РФ** [Електронний ресурс] / Володимир Фесенко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 3 жовт. — Електрон. дані. *На думку автора статті – політолога, якщо РФ не вдасться досягти якихось значних результатів на фронті та в повітряній війні проти України (при цьому українські повітряні удари по РФ завдадуть істотної шкоди російській енергетиці та інфраструктурі), тоді неминуче постане питання про початок реальних мирних переговорів. Але неможливо точно сказати, коли саме це станеться – до кінця 2025 р. чи наступного року. Також не варто очікувати, що поновлення мирних переговорів дуже швидко приведе до мирних домовленостей, хоча б про припинення вогню. За словами політолога, для домовленостей про припинення вогню знадобиться дуже наполеглива посередницька активність США, можливо також і Китаю, що поки менш ймовірно.* Текст: <https://focus.ua/uk/opinions/726992-poperedzhennya-kremlyu-yak-ssha-tisnutimut-na-rosiyu-za-dopomogoyu-atacms-ta-tomagavkiv>

71. **Хаджирадєва В. Прогнози краху російської економіки стають все більш реальними** [Електронний ресурс] / Вікторія Хаджирадєва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 3 жовт. — Електрон. дані. *Вказано, що економіка РФ почала гальмувати, а західні ЗМІ все частіше пишуть про неминучість економічної кризи. Наголошено, що війна в Україні фінансується РФ за рахунок рекордного бюджетного дефіциту, використання резервів Фонду національного добробуту та, головне, коштом населення. Підвищення податків перекладає фінансовий тягар війни на громадян і цивільний сектор. Зауважено, що у 2026 р., уперше з початку повномасштабної війни, заплановано скорочення витрат на оборону, проте Кремль різко збільшує фінансування державної пропаганди (державних телеканалів тощо), а також – внутрішніх силових структур (поліції, спецслужб), що свідчить про зміну акцентів на утримання внутрішньої лояльності та придушення невдоволення війною й економічною ситуацією.*

І хоча економічні проблеми РФ не призведуть до негайного припинення війни, вони підривають довгострокову стійкість і обмежують якість військових зусиль. Експерти попереджають, що російська економіка у «пастці мілітаризації» не зможе легко повернутися до мирної моделі без значного падіння, що є її стратегічною вразливістю після завершення активної фази конфлікту. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4820783-prohnozy-krakhu-rosiiskoi-ekonomiky-stauit-vse-bilsh-realnymy>

72. Хаджирадєва В. У кого в ЄС ідея «репараційного кредиту» викликає сумніви [Електронний ресурс] / Вікторія Хаджирадєва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 8 жовт. — Електрон. дані. *Наведено роз'яснення народної депутатки, голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань бюджету Роксолани Підласи про механізм «репараційного кредиту», який Європейський Союз планує надати Україні із заморожених активів РФ для фінансування оборони та відбудови. За словами депутатки, зі 185 млрд євро, заморожених у центральній депозитарії цінних паперів «Euroclear» Україні планують надати 140 млрд євро, які виділятимуть не одночасно, а орієнтуючись на потреби українського бюджету, верифіковані МВФ; можливим учасником цього механізму можуть стати Велика Британія та США. Вказано, що Україна повертатиме кредит лише після того, як отримає від РФ репарації за війну в межах мирної угоди. Це рішення фактично дозволить Україні витратити ці гроші зараз, а не чекати, поки Москва їх виплатить. Вказано, що попри загальну підтримку ідеї країнами ЄС, Бельгія відмовилася підтримати ініціативу, а Франція та Люксембург висловили стурбованість юридичними наслідками. Тож ЄС продовжить консультації та опрацювання правових аспектів пропозиції. Акцентовано на реакції РФ, яка у відповідь на ідею «репараційного кредиту» почала розробляти план націоналізації та швидкого розпродажу іноземних активів.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4822010-u-koho-v-yes-ideia-reparatsiinoho-kredytu-vyklykaie-sumnivy>

73. **Хмілевська В. Куп'янський напрямок: у ЗСУ похвалили російські антитепловізійні накидки** [Електронний ресурс] / Вікторія Хмілевська // Дзеркало тижня. – 2025. – 10 жовт. — Електрон. дані. *Заступник командира батальйону безпілотних систем «Привид Хортиці» 15-ї бригади «Кара-Даг» Станіслав Кочерга повідомив, що на куп'янському напрямку ситуація залишається складною: росіяни тиснуть на логістику дронами та артилерією, активно використовують тактику малих піхотних груп і маскуються за допомогою якісних антитепловізійних накидок. Водночас українські оператори дронів, маючи великий досвід, успішно виявляють переміщення противника, а ЗСУ застосовують дистанційне мінування для ускладнення його дій.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/kupjanskij-naprjamok-u-zsu-pokhvalili-rosijski-antiteplovizijni-nakidki.html>

74. **Через російську агресію Україна потрапила до списку держав із проблематичним доступом до Біблії** [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 7 жовт. – Електрон. дані. *Вказано, що дослідницька ініціатива «Доступ до Біблії» 2 жовтня опублікувала звіт із рейтингом країн, які мають дефіцит Біблій або обмеження в доступі до Писання. До цього переліку потрапила й Україна, яка обіймає 71-ше місце з 88. Причиною цього стала російська агресія та антихристиянська політика росіян на окупованих територіях. Над звітом працювали дослідники організації "Open Doors", які вже багато років відслідковують масштаби переслідування християн, а також Товариство Цифрової Біблії, місією якого є забезпечення Біблією тих людей, які не мають доступу до Писання. Вони проаналізували різні чинники та реалії життя християн у 2025 р. і визначили рейтинг держав із найскладнішим доступом до Біблії. У звіті зазначено фактори, які ускладнюють читання Біблії в Україні та загрози для християн. Там зокрема йдеться про привілейованість РПЦ на окупованих територіях і велику нерівність християн, що продиктовано політикою РФ. Також на окупованих територіях зберігається загроза для вільного поширення Біблії, адже видання без санкціонування РПЦ, трактуються «екстремістськими» матеріалами,*

особливо якщо вони надруковані українською мовою або на замовлення інших церков. Текст: https://risu.ua/cherez-rosijsku-agresiyu-ukrayina-potrapila-do-spisku-derzhav-iz-problematicnim-dostupom-do-bibliyi_n159333

75. **Шевченко О. Чума замість танків: чи зберегла РФ лабораторії біологічної зброї СРСР** [Електронний ресурс] / Ольга Шевченко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 7 жовт. — Електрон. дані. *”Фокус” переклав статтю воєнного аналітика порталу ”The National Interest” Г. Касса ”Жахиття наяву: таємна програма СРСР зі створення біологічної зброї”. В ній ідеться про секретну програму СРСР і про те, у що її перетворила РФ. Зазначено, що Кремль з перших днів вторгнення в Україну звинувачує українців у створенні біологічної зброї, водночас саме Москва отримала від СРСР небезпечний спадок: сховища ядерних боєголовок, цистерни з отруйними хімікатами і, нарешті, програму ”Біопрепарат”. Розглянуто, яку програму біологічної зброї розвивали комуністи й пробірки з якими хворобами перейшли під контроль Кремля. Вказано: СРСР розраховував, що біологічна зброя зможе забезпечити асиметричну перевагу над Заходом.* Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/727335-biologichna-zbroya-rf-otrimala-u-spadok-shovishcha-biopreparatu-detali-pro-sekretnu-laboratoriyu>

76. **Шевчук А. Генштаб оцінив ситуацію на фронті** [Електронний ресурс] / А. Шевчук // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 3 жовт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на ранок 1318-ої доби широкомасштабної збройної агресії РФ проти України. Зазначено, що за минулу, 1317-ту, добу на фронті зафіксовано 162 бойових зіткнення. Найзапекліші бої тривають на Покровському напрямку, де українські захисники відбили 48 російських штурмів. Авіація, ракетні війська й артилерія Сил оборони уразили чотири райони зосередження особового складу російських загарбників.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4820672-henshtab-otsinyv-sytuatsiui-na-fronti>

77. **Шевчук А. Генштаб оцінив ситуацію на фронті** [Електронний ресурс] / А. Шевчук // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 5 жовт. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) щодо ситуації на всіх напрямках фронту станом на ранок 1320-ої доби широкомасштабної збройної агресії РФ проти України. Зазначено, що за минулу, 1319-ту, добу на фронті зафіксовано 188 бойових зіткнень, із них 60 – на Покровському та 34 – на Новопавлівському напрямках. Авіація, ракетні війська й артилерія Сил оборони уразили п'ять районів зосередження особового складу, озброєння та військової техніки, два пункти управління та один артилерійський засіб противника.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4821147-henshtab-otsinyv-sytuatsiui-na-fronti>

78. **Шевчук А. ОСУВ Дніпро припинило своє існування: у ЗСУ назвали причину** [Електронний ресурс] / А. Шевчук // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 6 жовт. — Електрон. дані. *Як повідомив речник Генерального штабу ЗСУ Андрій Ковальов, оперативно-стратегічне угруповання військ (ОСУВ) «Дніпро» припинило свою діяльність у зв'язку з впровадженням корпусної реформи. Речник зазначив, що генерал-майор Михайло Драпатий займає штатну посаду командувача Командування об'єднаних сил ЗСУ, посада командувача ОСУВ «Дніпро» не є штатною і він обіймав її за сумісництвом. М. Драпатий продовжить керувати відповідним комплектом військ у районі бойових дій. У Генштабі наголосили, що ліквідація «Дніпро» не погіршить керованість військами та негативно не вплине на оперативну ситуацію на лінії бойового зіткнення; зміни покликані покращити управління військами. Нагадано, що ОСУВ «Дніпро» відповідав за значну частину фронту від Запоріжжя до Харківщини, зокрема розподіл боєприпасів між бригадами. Його функції тепер передаються угрупованням військ і новоствореним корпусам.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4821487-osuv-dnipro-prypynylo-svoie-isnuvannia-u-zsu-nazvaly-prychynu>

79. **Шевчук А. У Криму зафіксовано понад 700 випадків порушення прав людини з початку року** [Електронний ресурс] / А. Шевчук // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 9 жовт. — Електрон. дані. *Про це повідомив Уповноважений Верховної Ради України (ВР України) з прав людини Дмитро Лубінець. За його словами, щодня мешканці Криму зазнають тиску, залякувань і обмежень своїх основних соціальних, економічних і культурних прав, а також стають жертвами переслідувань, незаконних арештів і репресій з боку окупаційних сил. Омбудсмен акцентував, що порушень прав зазнають як українці, так і кримські татари, та навів дані Кримськотатарського Ресурсного Центру щодо кількості затримань, арештів, випадків порушення права на справедливий суд, обысків, допитів тощо, зафіксованих в окупованому Криму протягом 2025 р. Він зазначив, що Міжнародний комітет ООН із економічних, соціальних і культурних прав визнав, що збройна агресія РФ спричинила серйозні порушення соціально-економічних і культурних прав на тимчасово окупованих територіях (ТОТ), закликавши розслідувати випадки примусового вилучення приватної власності та виселення етнічних українців і припинити політику примусової культурної асиміляції.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4822412-u-krymu-zafiksovano-ponad-700-vypadkiv-porushennia-prav-luidyny-z-pochatku-roku>

80. **Шолян В. Комплексний тиск на Росію: Зеленський підписав нові укази про запровадження санкцій** [Електронний ресурс] / Варвара Шолян // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 4 жовт. — Електрон. дані. *Повідомлено, що Президент України Володимир Зеленський підписав нові документи щодо запровадження санкцій проти російських чиновників і підприємців, які фінансують війну в Україні. Він наголосив, що Україна продовжує "комплексну політику тиску на Росію". Йдеться про три головні напрямки запровадження таких санкцій: продовження санкцій, у яких спливав термін, і щодо російських підприємців та їхніх зв'язків із Кремлем і його очільником В. Путіним; щодо російської військової промисловості, а саме – виробників безпілотників та комплектуючих до них; проти осіб та компаній, що*

пов'язані з російським нафтовим сектором. За словами В. Зеленського, вже зараз багато українських напрацювань беруться за основу санкцій, які запроваджують західні партнери України. Текст: <https://focus.ua/uk/ukraine/727212-kompleksniy-tisk-na-rosiyu-zelenskiy-pidpisav-novi-ukazi-pro-zaprovadzhennya-sankciy>

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

81. Бутко Л. В. Соціальні мережі як платформа для маніпуляції: вітчизняний досвід в умовах російсько-української війни [Електронний ресурс] / Л. В. Бутко, С. А. Федоренко, М. О. Книш // Вісн. Харків. держ. акад. культури. – 2025. – № 67. – С. 8-23. Досліджено специфіку маніпуляцій у соціальних мережах в умовах російсько-української війни як складову інформаційно-психологічного впливу та гібридної агресії. Акцент зроблено на ролі Viber і Facebook як каналів поширення дезінформації, фейкових новин і пропаганди. Проаналізовано механізми формування недостовірного контенту, особливості його подачі та ознаки, за якими його можна розпізнати. Наголошено на небезпеці швидкого розповсюдження маніпуляцій через алгоритми персоналізованого контенту, що підкреслює актуальність розробки інструментів для виявлення та протидії дезінформації задля зміцнення національної безпеки. Текст: <http://v-khsac.in.ua/article/view/333218>

82. Головін В. Збройні люди України : історії, які ми розповімо онукам / Владислав Головін. – Київ : Наш формат, 2025. – 286 с. : іл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: БЗ76903** «Збройні люди України» – це 20 історій про тих, хто не зламався. Не втік. Не чекав. Про топменеджера, який впровадив у бригаді принципи корпоративного управління. Про шиномонтажника, який став танкістом, аби зупинити ворога. Про волонтерку, яка, попри спротив системи, намагається її змінити. Про мільйонерів, які проміняли заможне життя на бліндажі.

83. **Дмитренко С. П. Національна безпека в інформаційному суспільстві** [Електронний ресурс] / С. П. Дмитренко, О. С. Дмитренко // Гілея : зб. наук. пр. / Нац. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2025. – Вип. 205/206 (№ 3/4). – С. 63-70. *Досліджено ключові загрози національній безпеці в умовах розвитку інформаційного суспільства, зокрема пропаганду, витоки даних, кібератаки та інформаційні війни. Акцентовано на впливі цифровізації, глобалізації та соціальних медіа, які створюють нові виклики для державної безпеки, особливо в умовах російсько-української війни. Розглянуто досвід Китаю, ЄС і США у сфері інформаційної безпеки, проаналізовано роль штучного інтелекту (ШІ), медіаграмотності та державного управління у протидії гібридним загрозам. Надаано рекомендації щодо формування національної стратегії кіберзахисту та створення єдиної екосистеми кібербезпеки в Україні.* Текст: <http://gileya.org/index.php?ng=library&cont=long&id=292>

84. **Захтей А. Кримський бранець** / Андрій Захтей ; [за участю Сергія Венцика]. – Київ : Саміт-Книга, 2024. – 119 с. : фотоіл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: В85036** Ця книга розповідає про поневіряння у російських «зінданах» українця Андрія Захтея. Про його арешт структурами ФСБ, катування, судилище та перебування у в'язниці. А ще про операції радянських спецслужб проти українських діячів. Таких як Симон Петлюра та Роман Шухевич. І, ніде правду подіти, у багатьох спецопераціях проти українських патріотів брали участь наші співвітчизники – манкурти та перевертні. Хоча люди вони були вельми талановиті й відомі своїми непересічними шедеврами. Такими були живописець Микола Глуценко та філолог і письменник Володимир Петров-Домонтович. Ця книга – пересторога: росіяни ніколи не гребували провокаціями і спецопераціями «під чужим прапором». І до сьогодні їхні провокаційні методи на озброєнні у спецслужб рашистської Росії.

85. **Котляров В. О. Інформаційна безпека України : цілі, механізми та адаптація до стандартів ЄС і НАТО** [Електронний ресурс] / В. О. Котляров // Наук. інновації та перед. технології. Серія : Упр. та

адміністрування. Економіка. Право. Педагогіка. Психологія. – 2025. – № 8 (48). – С. 181-192. *Актуалізовано проблему інформаційної безпеки України в умовах сучасної гібридної війни та глобальної цифрової трансформації. Акцентовано на масованих інформаційних атаках і кампаніях дезінформації, спрямованих на підриг довіри до державних інституцій, що супроводжують російську збройну агресію проти України. Вказано на необхідність гармонізації національної системи інформаційної безпеки зі стандартами Європейського Союзу та НАТО, що визначено стратегічним пріоритетом зовнішньої та внутрішньої політики України. Розкрито стратегічні цілі інформаційної безпеки України, серед яких захист критичної інформаційної інфраструктури, протидія дезінформації та гібридним загрозам, а також захист персональних даних і цифрових прав. Виявлено основні проблеми цього процесу: кадровий дефіцит, фрагментованість нормативної бази, обмеженість фінансових і технічних ресурсів, недосконала міжвідомча координація. Окреслено шляхи удосконалення державної політики у сфері інформаційної безпеки України, зокрема створення єдиного координаційного центру кібер- та інформаційної безпеки, розвиток цифрових компетентностей населення, активізація міжнародного співробітництва та модернізація національної системи реагування на кіберінциденти.* Текст : <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/27491/27452>

86. Кравченко В. Г. Міжнародно-правові та організаційні механізми протидії дезінформації: порівняльний аналіз практик України та ЄС [Електронний ресурс] / В. Г. Кравченко // Київ. часопис права. – 2025. – № 2. – С. 243–252. – Електрон. дані. Зазначено, що методи інформаційної війни спрямовані на дестабілізацію українського суспільства, підриг довіри до державних інституцій, поширення паніки та послаблення міжнародної підтримки України. Дезінформація як одна з форм інформаційної агресії використовується через підконтрольні медіа, соціальні мережі, бот-мережі та анонімні платформи, що значно ускладнює її виявлення та нейтралізацію. Вказано, що застосування організаційно-правових інструментів у боротьбі з

дезінформацією включає низку дій: від блокування інформаційних ресурсів і застосування санкцій до регулювання діяльності медіа та реагування на поширення фейкової інформації. Зауважено, що дослідження організаційно-правових інструментів протидії дезінформації дозволяє визначити межі допустимого державного втручання у сферу інформаційних прав, сформулювати обґрунтовані підходи щодо правового регулювання інформаційної безпеки та запобігти порушенню основоположних прав людини навіть у кризовий період. Текст:

<https://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/601/570>

87. **Кривцов М. На мінному полі пам'яті : щоденники, есеї, оповід.** / Максим «Далі» Кривцов ; ред.-упоряд. Валерій Пузік. – Київ : Наш формат, 2025. – 413, [2] с. : портр., фотоіл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: БЗ76673** У цьому виданні вміщено щоденникові записи, есеї, оповідання й деякі вірші Максима «Далі» Кривцова, які зібрав та упорядкував його друг і побратим Валерій Пузік. Свої думки Максим почав фіксувати ще від 2015 р., коли вперше пішов до війська. Чимало записів було зроблено й після демобілізації, зокрема про дитячі табори, де він був виховником, і про роботу з ветеранами російсько-української війни. Після початку повномасштабного вторгнення Максим знову пішов служити кулеметником, та водночас активно фіксував тодішню буденність, фотографував побратимів, писав поезію. «Далі» вже немає з нами, але він живе в нашій пам'яті завдяки цим текстам, записам і світлинам.

88. **Омельчук С. О. Особливості розслідування терористичних кримінальних правопорушень в умовах європейської інтеграції України** [Електронний ресурс] / С. О. Омельчук, А. К. Ситнік, М. В. Соколовський // Право і сусп-во. – 2025. – № 4, т. 1. — С. 244-250. Проаналізовано сучасні виклики, пов'язані з терористичною загрозою, яка в українських реаліях має гібридний характер і є інструментом воєнної агресії РФ. Особливу увагу придлено ключовим проблемам, що виникають під час розслідування терористичних злочинів в умовах гібридної агресії, зокрема труднощам у

зборі доказів, необхідності забезпечення міжнародної співпраці та високої кваліфікації правоохоронців для протидії новітнім формам тероризму. Акцентовано на правових механізмах регулювання антитерористичної діяльності, зокрема на удосконаленні національного законодавства задля відповідності європейським та міжнародним стандартам у сфері боротьби з тероризмом. Окреслено останні зміни в законодавстві України, які стосуються терористичних кримінальних правопорушень, а також розкрито питання удосконалення процедур міжнародної співпраці у сфері правосуддя. Висвітлено практику застосування методів боротьби з тероризмом в європейських країнах, а також співпрацю з міжнародними організаціями, такими як Європол, Інтерпол та ООН. Текст: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/4_2025/part_1/37.pdf

89. **Плохій С. Присмерк імперії** : рос.-укр. війна очима історика / Сергій Плохій. – Київ : Дух і літера, 2025. – 368 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А840475** Нова книга Сергія Плохія, одного з найвідоміших українських істориків, професора Гарвардського університету, присвячена насамперед осмисленню Великої війни. Тут зібрано найзначніші інтерв'ю і бесіди автора з 2021 по 2024 рр. Спектр висвітлених тем охоплює ключові актуальні питання, що хвилюють українців і всіх у світі небайдужих до нашого героїчного спротиву: чому агресору не вдалося бліцкриг, європейський контекст війни і руйнація світового порядку, чим може закінчитися війна і з якими наслідками тощо.

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко
11 жовтня 2025 р.**